

Antwoordkernen bij Eureka 4v / vernieuwde tweede fase. De eeuw van strijdende en strijdige ideologieën.

Antwoordkernen zijn vrijwel nooit volledige zinnen. Antwoordkernen geven alleen aan, wat er beslist in het antwoord moet staan.

De bedoeling is, dat je eerst zelf de antwoorden vindt/bedenkt. Daarna maak je er zelf goede *eigen zinnen* van. Pas achteraf controleer je, of je antwoord goed is. Vaak is het geen kwestie van goed of fout, maar van volledig of niet volledig.

Wat zijn de regels voor het maken en nakijken van opdrachten:

Indelen

1. *Voor* in het schrift komen de aantekeningen te staan en ook de uitwerkingen
2. *Achterin* het schrift komen de opdrachten te staan

Opdrachten:

3. Alle opdrachten moeten gemaakt worden. De antwoorden moeten in **HELE** zinnen uitgeschreven worden.
4. Je slaat steeds een regel over tussen de opdrachten.
5. Alle antwoorden moeten nagekeken worden:
 - a. Is een antwoord goed, dan zet je met **RODE** pen een voor de kantlijn.
 - b. Is een antwoord fout en je snapt *waarom* je antwoord fout is verbeter je met **RODE** pen.
 - c. Is een antwoord fout en je snapt *niet* waarom je antwoord fout is dan zet je met **RODE** pen een **?** voor de kantlijn. Dat moet je dus vragen in de les.

Soms komt er bij de antwoordkernen **xxx**: dat betekent: zo'n antwoord moet je helemaal zelf bedenken. Vaak gaat het dan om een eigen mening, of een eigen voorbeeld: zoiets kunnen we natuurlijk niet voor je bedenken.

→ betekent: de opdracht is geen vraag. Je moet alleen de opdracht lezen. De vraag komt dan daarna: zie bij opdracht 5 →; de vraag staat bij 5.1.

..... betekent, dat wat op de stippellijn moet, overgenomen moet worden uit het boek.

4 De eeuw van de strijdende en strijdige ideologieën.

4.1 Inleiding

- 1 enerzijds ongelijkheid tussen cultuurkringen, anderzijds ongelijkheid in sociaaleconomische en politieke gelaagdheid
 - 1.1 de tweede tot revolutie
 - 1.2 de eerste tot oorlog
- 2 de tijd voor de Franse Revolutie (Ancien Régime)

- 2.1 ongelijkheid in sociaaleconomische en politieke gelaagdheid
- 3 economisch: industrialisatie; politiek: emancipatie burgerij; opkomst arbeidersbeweging
- 4 liberalisme en socialisme
- 4.1 confessionalisme en fascisme
- 5 economisch liberalisme zorgde in combinatie met industrialisatie tot verslechtering positie arbeiders die zich aangetrokken voelden tot socialisme, omdat deze stroming beloofde de welvaart eerlijk te verdelen
- 6 Eerste Wereldoorlog; Tweede Wereldoorlog; Koude Oorlog; oorlog tussen en tegen gewelddadig godsdienstfundamentalisme

4.2 Ideologieën

- 7 samenhangend systeem van theorieën, waarden en normen
- 7.1 theorie is interpretatie van wetenschappelijk onderzoek; mythe is een ongefundeerde rechtvaardiging van een bepaalde sociale orde of het streven van een bepaalde groep
- 8 determinisme houdt in dat de loop der geschiedenis bepaald wordt door ‘wetmatigheden’; bij voluntarisme wordt de loop der geschiedenis bepaald door de menselijk wil en menselijk ingrijpen
- 8.1 voluntarisme leidt vaak tot totalitaire macht, waarbij de wil van de mensen ondergeschikt wordt gemaakt aan de wil van een partij en/of een leider
- 9 loop van de geschiedenis gebaseerd op wetmatigheden; op kapitalisme volgt communisme
- 9.1 Communisme kan door kleine groep mensen bereikt worden door zelf actie te ondernemen (Lenin organiseerde de communistische revolutie in het agrarische Rusland en sloeg de kapitalistische fase over).
- 9.2 gebaseerd op biologische wetten
- 9.3 nationaal-socialisten streefden naar en vochten voor onbeperkte macht en heerschappij op basis van rassenongelijkheid
- 10 lot bepaalt de geschiedenis
- 10.1 als mens geen enkele invloed heeft op gebeurtenissen, kan men in ‘goddelijke voorzienigheid’ gaan geloven en de ‘boodschappers’ van god volgen zonder zelf rationeel na te denken; boodschap wordt als de enige waarheid ervaren en zonder kritiek gevolgd
- 10.2 goddelijke boodschap en gouden toekomst

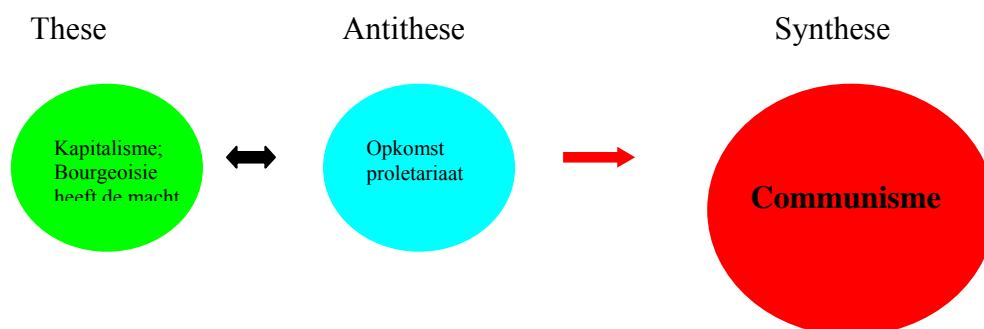
4.2.1 Liberalisme

- 11 Een redelijk wezen streeft altijd naar geluk van zichzelf en het geheel

- 11.1 Enerzijdsxxx, anderzijdsxxx
- 12 Parlementaire democratie
- 13 Wet van vraag en aanbod zorgt voor evenwicht tussen aanbod en vraag; weinig vraag verlaagt de waarde van het aanbod en andersom
- 13.1 Aanbod stijgt in waarde en zal toenemen
- 13.2 Aanbod daalt in waarde en zal afnemen
- 13.3 Te groot aanbod van arbeiders in verhouding met de vraag leidde tot daling van de lonen/ koopkracht arbeiders
- 14 Ongezond personeel; gevaar epidemieën; opstand

4.2.2 Socialisme

- 15 Gelijkheid en broederschap
- 15.1 in de afbeelding: gelijkheid voor de wet; bij socialisme economischsociale gelijkheid
- 16 staat houdt bestaande orde/ongelijkheid in stand
- 16.1 als ongelijkheid wereldwijd verdwijnt, is staat overbodig
- 17 verbetering levensstandaard
- 17.1 de economische situatie verandert, dus volgt een andere politieke ontwikkeling
- 18 X
- 18.1

- 18.2 Klassenstrijd

4.2.3 Fascisme en nationaal-socialisme

- 19 xxx
- 20 xxx
- 20.1 de overwinning van de menselijke wil; voluntarisme houdt in dat de menselijke wil de loop van de geschiedenis bepaalt; volgens Riefenstahl is dat het geval bij de NSDAP
- 21 individu staat ten dienste van de staat; Übermensen , mens is roofdier

- 22 →
- 22.1 Recht van de sterkste geldt in de menselijke samenleving
- 22.2 Charles Darwin: biologische wetmatigheid van evolutieleer
- 22.3 Kapitalisme
- 23 Zie tabel

BRON	TIJD EN PLAATS	DOEL	STANDPLAATS- GEBONDENHEID	BEGRIPPEN
Bron 1	1933-1945; Nazi-Duitsland	Anti-joodse propaganda	+	racisme
Bron 2	1917-1989; Sovjet-Unie	propaganda	+	gelijkheid
Bron 3	1933-1945; Nazi-Duitsland	propaganda	+	nationalisme
Bron 4	1936-1945; Nazi-Duitsland	propaganda	+	nationalisme; racisme, omdat Germaanse kenmerken worden benadrukt

- 23.1 propaganda
- 23.2 1, 2, 3 en 4; het gaat om het verspreiden van opvattingen die niet mogen worden bekritiseerd
- 23.3 1 en 2
- 23.4 Voluntarische ideologieën gaan vergezeld met grote staatsmacht; de staat bepaalt het denken en doen van de mensen door middel van indoctrinatie en propaganda.

4.2.4 Confessionalisme

- 24 Christendom
- 25 Liberalisme gaat uit van volkssoevereiniteit en individualisme.
- 26 Klassenstrijd wordt afgewezen; socialisme is atheïstisch.
- 27 economische ordening gericht op overleg tussen verschillende sociale partners

- 28 →
- 28.1 overheid is ondergeschikt aan kerk

4.2.5 Islamisme

- 29 islam is godsdienst; islamisme is de westerse benaming voor de opvatting dat de islam wereldwijd de basis voor de politiek hoort te zijn
- 29.1 islamisme herbergt ook orthodoxe stromingen die westerse waarden afwijzen en islam strikt volgen, post-islamisme is hervormingsgezind
- 29.2 salafisme is gewelddadig, islamisme niet per definitie
- 30 xxx
- 31 →

- 31.1 Volgens de tekenaar is de ontkenning van de Holocaust vergelijkbaar met het verspreiden van anti-Islam cartoons; zijn kritiek is dat men in het westen het eerste verbiedt en het tweede toestaat.
- 31.2 Subjectief
- 31.3 De Holocaust-ontkenning gaat om het ontkennen van een feit; anti-Islam cartoons geven een mening weer.

32 Zie tabel

Ideologie/ Politieke opvatting	Liberalisme	Socialisme	Christendemocr atie	Fascisme/nationaal -socialisme	islamisme
ideaal	vrijheid kapitalisme	gelijkheid	broederschap/ solidariteit corporatisme	ongelijkheid corporatisme	'zuivere' islam
middel	concurrentie	revolutie/ klassenstrijd	overleg via organen/belangen -organisaties	staatsabsolutisme	absoluut gezag/extreem salafisme: terreur
staat	nachtwaker	verdelers	Evenwichtshand- haver	planner	theocratie
eigendom	individueel	Gemeenschap- pelijk	nivellering	individueel	nivellering
achterban	bourgeoisie	arbeiders	middengroepen	middengroepen	heterogeen/moslims
aanduiding	rechts/ blauw	links/ rood	midden/ groen	extreemrechts/ zwart/bruin	fundamentalistisch/ groen
Determinis- tisch/ voluntaris- tisch	D	D/V	D	V	D/V

- 33
- 1= confessionalisme
 - 2= liberalisme
 - 3= communisme
 - 4= islamisme/ salafisme
 - 5= nationalisme